

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v trestnej veci proti obvinenému **V. N. a spol.**, pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy v štádiu prípravy spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 13 ods. 1, § 20 k § 144 ods. 1, ods. 2 písm. f/ Tr. zák. v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Ing. Antona Jakubíka a JUDr. Libora Duľu na verejnom zasadnutí 6. decembra 2012 v Bratislave o sťažnostiach prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, obvinených ml. V. N., M. G. a zákonného zástupcu obvineného ml. V. N. proti uzneseniu sudcu pre prípravne konanie Špecializovaného trestného súdu z 2. decembra 2012, sp. zn. Tp 102/2012, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosti prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, obvinených ml. V. N., M. G. a zákonného zástupcu obvineného ml. V. N. sa **z a m i e t a j ú.**

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým uznesením sudca pre prípravne konanie Špecializovaného trestného súdu rozhodol tak, že z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. berie do väzby obvineného ml. V. N. a obvineného M. G., zároveň časovo určil začatie plynutia väzby a miesto jej výkonu. Obvinených mladistvých T. S. a M. J. ponechal na slobode pri konštatácii dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. a uložil nad nimi podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dohľad probačného a mediačného úradníka. Podľa § 82 ods. 1 Tr. por. obom obvineným zároveň uložil primerané obmedzenia a povinnosti.

Proti uzneseniu podal sťažnosť ústne do zápisnice po jeho vyhlásení obvinený ml. V. N., jeho zákonný zástupca, obvinený M. G. a sťažnosť podal ústne do zápisnice aj

prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len prokurátor) proti výroku, ktorým boli obvinení S. a J. ponechaní na slobode.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) vec preskúmal v rozsahu podľa § 192 ods. 1 Tr. por. a zistil, že podané sťažnosti nie sú dôvodné.

U všetkých štyroch obvinených je možné konštatovať dôvodnosť podozrenia zo spáchania činu, ktorý sa im kladie za vinu, aj s právnou kvalifikáciou podľa vzneseného obvinenia, ako na to (s poukazom na konkrétne vykonané dôkazy) poukazuje napadnuté uznesenie.

Platí to aj o dôvode preventívnej väzby uvedenom v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. V tomto prípade sa však nemožno stotožniť so záverom sudcu pre prípravné konanie, že obava smeruje k dokonaniu trestného činu, ktorým obvinení hrozili, respektíve ktorý podľa vzneseného obvinenia pripravovali. Taká obava je vzhľadom na zásah polície, zadržanie obvinených a vznesenie obvinenia ich osobám nereálna.

Obava vyplýva z predpokladaného spôsobu komunikácie a hodnotového zamerania dotknutej skupiny mladých ľudí. Títo sa podľa vzneseného obvinenia rozhodli pripravovať závažný trestný čin za účelom získania majetkového prospechu a pokračovali v jeho plánovaní a systematickej príprave naň aj napriek svojim obavám a zábranám, vyplývajúcim z ich výpovedí. Bez adekvátneho zabezpečenia osôb obvinených hrozí, že budú mať aj naďalej ambíciu zabezpečiť si finančné prostriedky trestnou činnosťou, hoci menej závažnou. Len samotné formálne vznesenie obvinenia takú obavu dostatočne neeliminuje, a to aj vzhľadom ku predpokladanému pretrvávaniu kontaktov obvinených v spoločnom mieste ich bydliska v prípade prepustenia na slobodu (alebo prepustenia bez iného zabezpečovacieho prostriedku).

U obvineného G. nie je možné nahradiť väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka, keďže nie je stíhaný ako mladistvý a nevzťahuje sa na neho zákonný príkaz uprednostnenia dosiahnutia účelu väzby inak v zmysle § 339 Trestného poriadku. Na to potom nadväzuje obmedzenie ustanovené v § 80 ods. 2 Trestného poriadku, ktoré pri stíhaní pre obzvlášť závažný zločin (v tomto prípade úkladnej vraždy) umožňuje použiť

nahradenie väzby len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu. Také okolnosti nemožno v prejednávanej veci konštatovať v smere priaznivom pre obvineného.

U obvineného mladistvého N. rezultuje záver o nemožnosti nahradenia väzby plynutím až dvoch skúšobných dôb, vyplývajúcich z trestnoprocesného odklonu a podmieneného upustenia od potrestania mladistvého súdom, ako na to poukazuje napadnuté uznesenie. Tieto doby začali plynúť len krátko pred vzneseným obvinením predpokladanými udalosťami, čo v tejto súvislosti jednoznačne neguje záver o úspešnosti použitia iných než represívnych opatrení voči osobe obvineného. Účel väzby teda z hľadiska ustanovenia § 339 Trestného poriadku nemožno dosiahnuť inak.

Je potrebné sa stotožniť so závermi sudcu pre prípravné konanie v ostatných smeroch.

Do tejto kategórie patrí i nahradenie väzby obvineným mladistvým J. a S., u ktorých bol adekvátne vymedzený aj okruh primeraných obmedzení tak, aby zamedzil hrozbe vyššie naznačených kriminálnych aktivít (takto je potrebné chápať obsah týchto obmedzení, teda v kontexte ustanovenia § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku). Sťažnosť prokurátora nezohľadňuje už uvedené v § 339 Trestného poriadku, ktorým je založená povinnosť súdu vziať mladistvého obvineného do väzby len za predpokladu nemožnosti použitia iného spôsobu dosiahnutia jej účelu.

Ustanovenie § 339 Trestného poriadku ako osobitné ustanovenie (lex specialis) eliminuje v konaní proti mladistvým obmedzenia náhrady väzby uvedené v ustanoveniach § 80 ods. 2 veta tretia a § 81 ods. 1 veta druhá Trestného poriadku. Ak možno účel väzby dosiahnuť jej nahradením, je súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie povinný použiť zákonom ustanovenú garanciu aj v prípade, ak je obvinený stíhaný ako mladistvý pre obzvlášť závažný zločin.

Rovnako správne konšatoval sudca pre prípravné konanie absenciu väzobných dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a) a písm. b) Trestného poriadku, a to u všetkých obvinených. Prokurátor v návrhu na vzatie do väzby odôvodňuje danosť dôvodov útekovej a kolúznej väzby v podstate len reprodukciou obsahu dotknutých zákonných ustanovení, bez vymedzenia konkrétnych okolností, z ktorých má obava z útoku alebo ovplyvňovania dokazovania vyplývať.

Výrok napadnutého uznesenia neobsahuje uloženie (obvineným ponechaným na slobode) povinnosti oznámenia zmeny pobytu v zmysle § 80 ods. 2 veta posledná Trestného poriadku. Nejde však o chybu, ktorá by podmieňovala zrušenie napadnutého rozhodnutia a jeho nahradenie rozhodnutím nadriadeného súdu, vzhľadom na okolnosť, že nie je daný dôvod útekovvej väzby a vzhľadom na obsiahnutie tejto povinnosti v povinnosti obvinených podrobiť sa dohľadu probačného a mediačného úradníka. V súlade so zákonom je aj výrok o začatí plynutia väzobnej lehoty a postup, ktorý predchádzal napadnutému rozhodnutiu.

Na základe uvedeného boli sťažnosti obvineného mladistvého N. aj jeho zákonného zástupcu, obvineného G. a prokurátora zamietnuté ako nedôvodné podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Najvyšší súd rozhodoval na verejnom zasadnutí v zmysle § 192 ods. 3 veta prvá Trestného poriadku. Jeho termín bol oznámený obvineným S. a J., ktorých sa z dôvodu nevzatia do väzby týkalo prejednanie veci na verejnom zasadnutí na základe sťažnosti prokurátora. Súčasne však rozhodovanie senátu integrovalo aj rozhodnutie o sťažnostiach obvineného N., jeho zákonného zástupcu a obvineného G., o ktorých by sa inak rozhodovalo na neverejnom zasadnutí.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 6. decembra 2012

**JUDr. Peter K r a j č o v i č, v. r.
predseda senátu**

Vypracoval: JUDr. Libor Duľa

Za správnosť vyhotovenia: Libuša Jánošíková